

копинг-стратегий лиц юношеского возраста. Далее был проведен математический анализ данных с использованием t-критерия Уилкоксона для зависимых выборок (дети, лишённые родительского попечения). Различия по методике «Способы совладающего поведения» Лазаруса до и после проведения коррекционной программы статистически значимы по шкале «Бегство-избегание». Оценка результатов по показателям методики С.Р. Пантелеева: статистически значимые показатели обнаружены по шкале «Саморуководство».

**Заключение.** Большинство испытуемых данной выборки имеют адекватную самооценку и реалистичный уровень притязаний, стремятся к развитию и личностному росту, хотят быть еще более уверенными в себе, более умными и способными. У испытуемых преобладает средний и умеренно высокий уровень мотивации к достижению успеха.

## ІНФАРМАЦЫЙНЫЯ ТЭХНАЛОГІІ ЯК СРОДАК ІНТЭНСІФІКАЦЫІ ВУЧЭБНАГА ПРАЦЭСУ

*С.В. Мартынкевіч  
Віцебск, ВДУ імя П.М. Маішэрава*

Сучасная адукацыйная прастора не ўяўляецца без выкарыстання інфармацыйных тэхналогій з іх шырокімі магчымасцямі рэалізацыі мэт моўнай адукацыі. Інавацыйныя формы побач з традыцыйнымі дазваляюць якасна вырашаць псіхалага-педагагічныя задачы, хутка задавальняюць патрэбы асобы ў новай інфармацыі. Дзякуючы ім адбываюцца пазытыўныя змены ў адукацыйным працэсе – ствараецца матывацыя, актывізуецца пазнавальная актыўнасць вучняў. Актуальнасць вызначаецца імкненнем інтэнсіфікаваць вучэбны працэс, наблізіць да прафесійнай сферы дзейнасці будучых спецыялістаў.

Мэта артыкула – апісаць тэарэтычныя асновы тэхналогіі LearningApps, абгрунтаваць мэтазгоднасць яе распрцоўкі ў працэсе навучання беларускай мове.

**Матэрыял і метады.** Матэрыяламі сталі інфармацыйныя рэсурсы, вучэбныя праграмы па дысцыплінах лінгвістычнага цыклу. Асноўныя метады – тэарэтычнае мадэляванне, педагагічнае праектаванне, назіранне за вучэбным працэсам.

**Вынікі і іх абмеркаванне.** Інавацыйныя формы даюць магчымасць для самаразвіцця, фарміравання азначнага стаўлення да ведаў, усведамлення практычнай неабходнасці іх засваення. Прыцягальным элементам для вучняў на ўсіх этапах навучання беларускай мове можа стаць тэхналогія LearningApps.org. LearningApps.org з'яўляецца дадаткам Web 2.0 для падтрымкі навучання і працэсу выкладання з дапамогай інтэрактыўных модуляў. Распрацаваныя модулі могуць быць непасрэдна ўключаны ў змест навучання беларускай мове, а таксама іх можна змяняць або ствараць новыя ў аператыўным рэжыме. Стваральнікі сервіса вызначаюць, што мэтай праекта з'яўляецца збор інтэрактыўных блокаў і магчымасць зрабіць іх агульнадаступнымі [1]. Сервіс дапамагае настаўніку арганізаваць калектыўную работу пры замацаванні асобных тэм курса, вызначыць індывідуальныя шляхі вывучэння матэрыялу і разам з тым стварыць свой уласны банк практыкаванняў з улікам розных уроўняў засваення ведаў і сфарміраваных уменняў вучняў.

У прадстаўленых на сайце LearningApps рэсурсах прапанавана больш за трыццаць відаў разнастайных практыкаванняў, некаторыя з іх распрацаваны ў форме гульні для двух ці чатырох удзельнікаў.

Рускамоўная версія сайта дазваляе хутка арыентавацца ў змесце старонак. Для прагляду і выканання практыкаванняў рэгістрацыя на сайце неабавязковая. Кожны ўдзельнік можа стварыць свае практыкаванні, аднак каб іх захаваць, удзельнікам неабходна зарэгістравацца.

Пасля рэгістрацыі на сайце даступныя закладкі:

- 1) пошук (знайсці практыкаванне па назве);
- 2) усе практыкаванні (каталог усіх практыкаванняў, разбіты на катэгорыі);
- 3) стварыць практыкаванне (магчымасць выбраць від практыкавання);
- 4) мае класы (для настаўніка дадаць вучняў свайго класа для сумеснай работы на серверы);
- 5) мае практыкаванні (каталог уласных практыкаванняў і ўласных памет);
- 6) настройкі майго акаўнта (дадаць ці змяніць інфармацыю пра сябе).

Пры стварэнні ўласных практыкаванняў варта ўлічыць вопыт іншых карыстальнікаў і разгледзець ужо створаныя ўзоры. Усе шаблоны практыкаванняў размеркаваны па катэгорыях і тыпах. Напрыклад, катэгорыя **ВЫБАР** складаецца з такіх практыкаванняў, як *віктарына, віктарына з выбарам правільнага адказу або выбару слова, складанне слова з літар* і інш.; катэгорыя **РАЗМЕРКАВАННЕ** ўключае практыкаванні на *класіфікацыю, знаходжанне пары, сарціроўку малюнкаў, аднаўленне адпаведнасці* і інш. Незалежна ад абранага тыпу для кожнага задання вызначаецца назва, рэкамендацыі і фармулёўка самога задання, падказкі вучням (пры неабходнасці), тэкст, які будзе адкрывацца пры ўмове правільнага выканання задання. Асобныя практыкаванні могуць быць аб'яднаныя ў адзін блок. Выкарыстоўваючы асноўнае меню, вучань можа адкрыць і выканаць прызначаныя настаўнікам менавіта яму практыкаванні асобнага блоку.

Для кожнага класа настаўнік можа стварыць старонку і папаўняць яе практыкаваннямі з дадатковымі тлумачэннямі. Для гэтага выбіраецца закладка “Мае класы”, ствараецца і захоўваецца акаўнт для вучняў. Пры выбары вучнямі закладки “Мой клас” практыкаванні будуць даступныя ім для выканання.

**Заклучэнне.** Такім чынам, відавочныя перавагі прапанаванага сервісу:

- бясплатны;
- хуткі ў стварэнні інтэрактыву;
- імгненны пры праверцы правільнасці выканання заданняў;
- падтрымлівае працу з малюнкамі, гуказапісамі;
- змяшчае вялікую колькасць створаных іншымі настаўнікамі практыкаванняў;
- дае магчымасць пошуку практыкаванняў па па тэмах;
- пастаянна развіваецца і пашыраецца змест інтэрактыву;
- забяспечвае магчымасць абмену інтэрактыўнымі заданнямі.

На сучасным этапе развіцця моўнай адукацыі інтэрнэт і інфармацыйныя тэхналогіі адкрываюць новыя магчымасці для настаўнікаў і вучняў у стварэнні адукацыйнага асяроддзя. Навучанне беларускай мове мэтазгодна арганізоўваць на аснове арганічнага спалучэння традыцыйных і найноўшых метадаў, якія дазваляюць аптымізаваць вучэбны працэс, павысіць прадуктыўнасць самападрыхтоўкі вучняў, развіваць уменні творчай дзейнасці. Выкарыстанне інтэрактыўных формаў навучання павышае матывацыю і выклікае цікавасць да прадмета.

1. <https://learningapps.org/>

## МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ ПО РАСПРОСТРАНЕНИЮ РЕЗУЛЬТАТОВ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В МАССОВУЮ ОБРАЗОВАТЕЛЬНУЮ ПРАКТИКУ

*И.А. Сиреутис*  
*ГУО «Гимназия № 4 г. Витебска»*

Для реализации комплексной поддержки творческой инициативной деятельности в гимназии организована инфраструктура управления (группа стратегического развития, группа методического сопровождения, группа диагностического сопровождения).

Целью группы были определение принципов управленческой деятельности и объектов управления, создание коллективного субъекта управления, выработка концептуально-технологических подходов деятельности, условий, критериев и показателей качества инновационной деятельности

**Материал и методы.** Для обеспечения аналитического состояния инновационного пространства в его динамике, выявления проблематики развития этого направления работала группа диагностического сопровождения, в состав которой вошли педагоги-новаторы, педагог-психолог. В качестве инструментария послужили формы для сбора данных формата Excel (для сбора статистических данных) и социологические анкеты (для включения в мониторинг социологического опроса участников образовательного процесса)

С целью создания условий для развития творческих детско-взрослых инициатив и предпринимчивости создана среда творческого развития субъектов образовательного процесса, включающая следующие направления: урочная деятельность, внеурочная деятельность, про-